Subtraktion.

Av **Sven Blomberg.**

Det vedertagna sättet att subtrahera är ju att säga:

231
93

»3 ifrån 11 står 8 kvar, 9 från 12 står 3 kvar, 0 ifrån 1 står 1 kvar», eller mera pedagogiskt: »3 ifrån 1 går inte. Jag lånar (till ettan) ett tiotal, 3 ifrån 11 står 8 kvar. 9 tiotal från resterande 2 tiotal går inte. Jag lånar ett hundratal. 9 från 12 står 3 kvar. 0 ifrån kvarstående ett (hundratal) står ett kvar».

På gamla dagar har jag gått ifrån denna traditionella tankegång, emedan jag funnit en annan, som för mig är bekvämare och säkrare. Jag säger »funnit», emedan jag aldrig hört eller sett metoden beskrifvas eller tillämpas, och ändå tviflar jag icke på att heta strider fordom stått om hvilken metod som vore att föredraga. Två saker förvåna mig: Det ena är, att den traditionella metoden vunnit envälde. Det andra är, att jag aldrig hört eller sett något om den andra metoden, vare sig i skolan eller lifvet. Här vill jag tillägga, att jag endast har mogenhetsexamen på reallinjen.

Jag subtraherar numera alltid så här:

$$\begin{array}{r} 231 \\ -\,93 \\ \hline 138 \end{array}$$

»3 ifrån 11 blir 8, 10 från 13 blir 3, 1 ifrån 2 blir 1».

I stället för att i minuenden, hvarje gång jag behöfver låna, först lägga till 10 och sedan draga från 10, eller, som man vanligen uttrycker sig, först låna 10 och sedan minska nästa siffra med ett, så lägger jag till 10 i både minuenden och subtrahenden. Den senare metodens öfverlägsenhet i bekvämlighets- och säkerhetsafseende grundar sig på det faktum, att det är lättare att lägga till än draga ifrån, äfven om det endast gäller ett. Detta kan vara en allmän företeelse, som kan hava många förklaringsgrunder, bl. a. den, att man adderar mer än subtraherar och därför vinner större öfning och däraf större färdighet i addition; men det kan möjligen vara endast en egenhet hos mig. Här må enhvar pröfva själf och döma.

Till ofvan sagda skillnad i metoderna kommer, sedan man väl skuddat den traditionella metoden fullständigt af sig, att man öfverblickar och behärskar räkneoperationen bättre med den här föreslagna metoden. Äfven detta omdöme kan ju sägas vara subjektivt, då mig veterligt ingen annan än jag använder metoden. Men om man analyserar räkneoperationen, finner man, att man vid den föreslagna

metoden icke behöfver belasta sitt minne i lika hög grad som vid den traditionella metoden. Enligt den senare säger jag: »3 ifrån 11 blir 8» och skrifver åttan. Så tittar jag på nian och säger, allt under det jag håller i minnet, att jag skall minska med ett: »9 från» och så drager jag ett från tre: »från 12 blir 3». Enligt den förra metoden aflastar jag minnet, omedelbart efter det jag skrifvit åttan, i det jag säger: »10! från 13 blir 3». »1! ifrån 2 blir 1».

Som sagt, jag anser af erfarenhet den här skildrade metoden vara i alla afseenden öfverlägsen den traditionella, hvarför jag tagit mig friheten att på detta sätt föra ut den i marknaden. För en gammal räknekarl tager det visserligen litet tid och vållar kanske en del obehag, innan han befriat sig från det sedan barndomen inarbetade traditionella tänkesättet och funnit behaget i det nya. Barnen böra dock få lära sig den metod, som är bekvämast och säkrast, och jag tvekar icke att gifva mitt förord åt den här föreslagna metoden. Men kanske mången annan tvekar?

Öfverum $^{12}/_{5}$ 1921.

[illegible]

[illegible]